

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ»

Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ
ΠΡΑΣΣΕΣ
ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ο ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΣΣΩΝ

Ο οικισμός Πρασσές βρίσκεται περί τα 10χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου, σε υψόμετρο 240 μέτρων, στον επαρχιακό δρόμο Ρεθύμνου-Αμαρίου, στη δυτική πλευρά του Πρασσαίου φαραγγιού. Πρόκειται για μικρό οικισμό, έκτασης 58 στρεμμάτων, ο οποίος αριθμεί περίπου 200 κατοίκους και 100 κατοικίες. Παρά το μικρό του μέγεθος, η οικιστική του παράδοση και διάρκεια είναι μεγάλη, γεγονός που αντανακλάται στο δομημένο περιβάλλον του, όπου απαντώνται οι εξής οικιστικές φάσεις/τύποι κτηρίων: Ενετική (καστρόσπιτα), Οθωμανική, νεότερη παραδοσιακή (στενομέτωπα ή πλατυμέτωπα μονώροφα ή διώροφα καμαρόσπιτα, κλπ). Πότε ακριβώς ιδρύθηκε ο οικισμός δεν είναι γνωστό, ωστόσο, στα χρόνια της Ενετοκρατίας αναγράφεται στα διάφορα έγγραφα και στις επίσημες απογραφές, όπως για παράδειγμα στην απογραφή του Καστροφύλακα το 1852, όπου ο οικισμός Πρασσές φέρεται να έχει 285 κατοίκους.

Αποψη των Πρασσών από ψηλά

Λόγω του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού του ενδιαφέροντος, το 1995 ο οικισμός των Πρασσών κηρύχθηκε παραδοσιακός με Προεδρικό Διάταγμα του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 728/Δ/21-9-95), ενώ το 2009 χαρακτηρίστηκε ως «περιοχή αισθητικής αναβάθμισης» (ΦΕΚ ΑΑΠ 154/13-4-2009) και στη συνέχεια, το 2011, καθορίστηκαν ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης σ' αυτόν, με Προεδρικό Διάταγμα του ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 281/27-10-2011). Επιπλέον, το 2001-2002, κηρύχθηκαν διατηρητέα από το ΥΠΠΟ, λόγω της ειδικής αρχιτεκτονικής τους αξίας, πέντε μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα από την πρώιμη και ύστερη ενετική περίοδο, καθώς και η δημόσια κρήνη της οθωμανικής περιόδου.

Αεροφωτογραφία των Πρασσών

ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Ο οικισμός, λόγω του αρχιτεκτονικού του ενδιαφέροντος και του μικρού του μεγέθους, αποτελεί στο σύνολό του το αντικείμενο πιλοτικού εγχειρήματος ανάπλασης κηρυγμένου παραδοσιακού οικισμού. Οι μελέτες και τα έργα αποκατάστασης ξεκίνησαν το 1995 με πρωτοβουλία του Συλλόγου Πρασσανών Αθήνας, που ήρθε σε επαφή με την Εταιρεία μας. Στο πλαίσιο αυτό εκπονήθηκαν οι μελέτες και υλοποιούνται σταδιακά τα έργα αποκατάστασης και ανάπλασης: 1) των δημόσιων-κοινόχρηστων χώρων 2) των διατηρητέων κτηριακών συγκροτημάτων, καθώς επίσης και τα έργα υποδομής: 1) υπογειοποίηση δικτύου ηλεκτροδότησης 2) κατασκευή δικτύου ύδρευσης- αποχέτευσης-βιολογικού καθαρισμού.

Πέραν των παραπάνω έργων που εκτελούνται από τον Δήμο Ρεθύμνου και των οποίων η ένταξη σε ευρωπαϊκά ή εθνικά προγράμματα έγινε με την συνδρομή μας, η πολιτιστική μας Εταιρεία με ιδίους πόρους μερίμνησε και χρηματοδότησε:

- Την εκπόνηση του συνόλου σχεδόν των μελετών αποκατάστασης-ανάπλασης χωρίς επιβάρυνση του Δήμου Ρεθύμνου.
- Τα έργα αναστήλωσης ή/και ανάπλασης έντεκα (11) ιδιωτικών κτιρίων, κάποια από τα οποία αποτελούν αξιόλογα δείγματα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής που βρίσκονταν σε ερειπιώδη κατάσταση και κάποια άλλα σύγχρονα κτήρια της δεκαετίας του 1970 που αποτελούσαν παράγοντες αισθητικής υποβάθμισης του συνόλου του οικισμού.
- Την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του Ι.Ν. Παναγίας και του Ι. Ν. Χριστού.
- Την κατασκευή και τον πλήρη εξοπλισμό του Αγροτικού Ιατρείου και την εξαγορά χώρου πρόσβασης.
- Την κατεδάφιση του σπαστήρα του παλαιού λατομείου και την ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου του.
- Την αισθητική αναβάθμιση μπετονένιων τοιχίων αντιστήριξης.

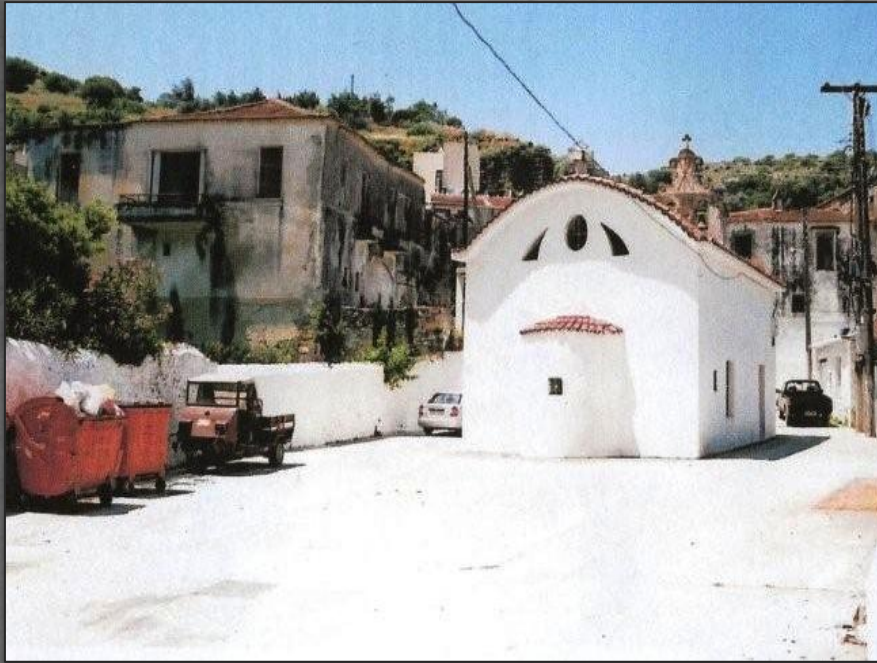
Παλαιά φωτογραφία του οικισμού

Το ενετικό κτίσμα Νταπιασέντσα εντός του οικισμού των Πρασσών

ΈΡΓΟ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 450.000 €
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Γ' Κ.Π.Σ. – ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» / 2003

ΠΡΙΝ την ανάπλαση

ΜΕΤΑ την ανάπλαση

ΈΡΓΟ:

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ-ΑΜΑΡΙΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:

235.000 €

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ / 2008

ΠΡΙΝ την ανάπλαση

ΜΕΤΑ την ανάπλαση

Έργο: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΎΦΕΩΝ 4 ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ
Προϋπολογισμός: 300.000 €
Χρηματοδότηση: ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΪΟ (ΠΡΩΗΝ Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) / 2009

ΠΡΙΝ την ανάπλαση

ΜΕΤΑ την ανάπλαση

Έργο: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ – ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
Προϋπολογισμός: 776.000 €
Χρηματοδότηση: ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΪΟ (ΠΡΩΗΝ Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) / 2009

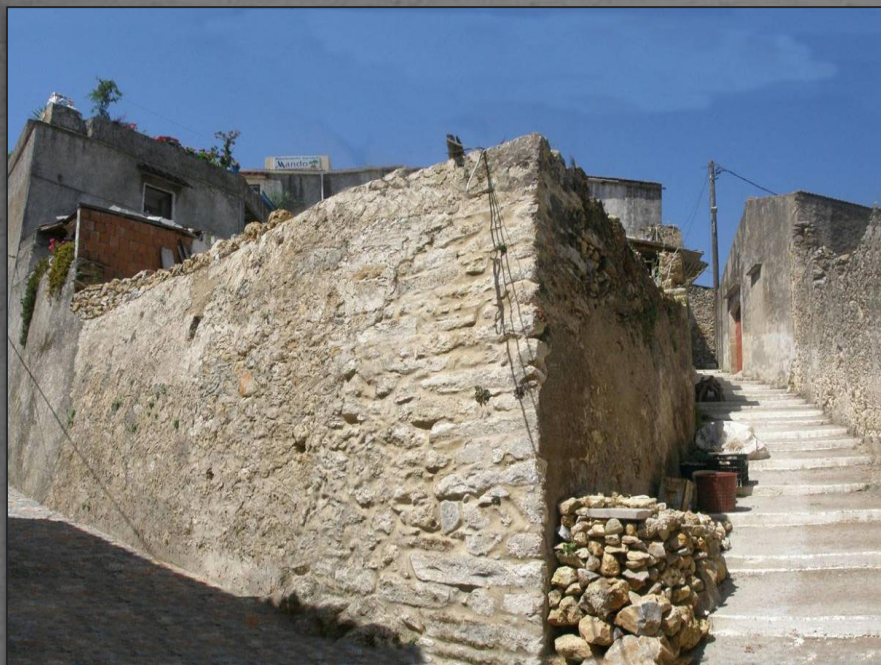
ΠΡΙΝ την ανάπλαση

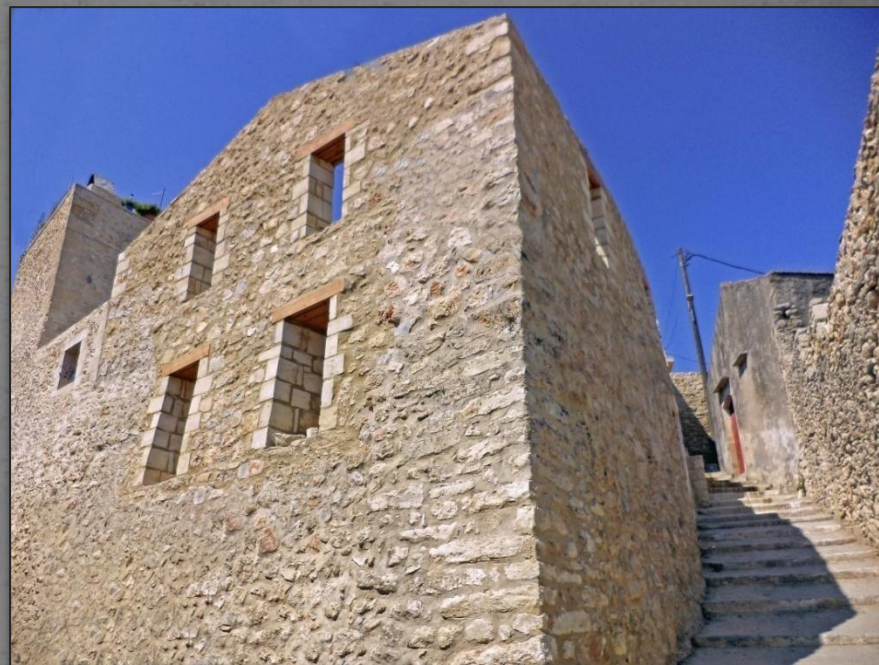
ΜΕΤΑ την ανάπλαση

Έργο: **ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ – ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ**
Προϋπολογισμός: **776.000 €**
Χρηματοδότηση: **ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΠΡΩΗΝ Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) / 2009**

ΠΡΙΝ την ανάπλαση

ΜΕΤΑ την ανάπλαση

ΈΡΓΟ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: ΧΟΡΗΓΙΕΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ»

ΠΡΙΝ την ανάπλαση

ΜΕΤΑ την ανάπλαση

ΈΡΓΟ: Ανάπλαση κτηρίων που δε συνάδουν με την εικόνα του παραδοσιακού οικισμού
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: Χορηγίες
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Πολιτιστική μη κερδοσκοπική «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ»

ΠΡΙΝ την ανάπλαση

ΜΕΤΑ την ανάπλαση

2014

Πολιτιστική μη κερδοσκοπική «Εταιρεία Αρχιπέλαγος»

Διεύθυνση: Ζαλοκώστα 5, 106 71 Αθήνα, Τηλ./Fax: 210 36 47 952

E-mail: archipelagos1998@gmail.com